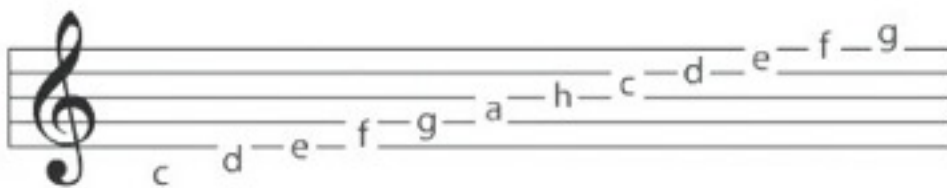
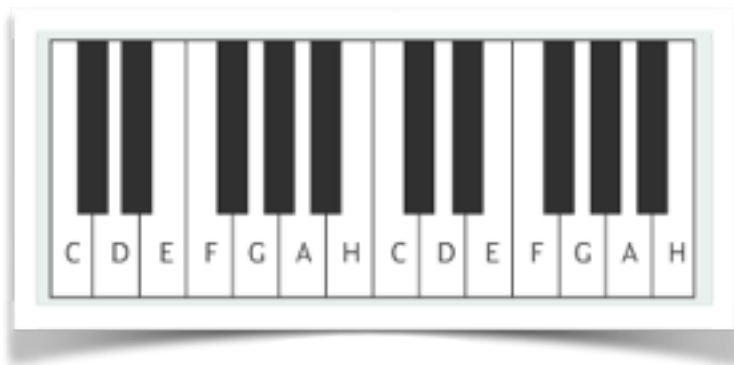

PIĘCIOLINIA SKŁADA SIĘ Z PIĘCIU LINII I CZTERECH PÓL.

KAŻDA LINIA I POLE ODPOWIADA BIAŁEMU KLAWISZOWI NA KLAWIATURZE FORTEPIANU.
KOLEJNE NUTY WPISUJEMY NA LINIACH I POLACH POMIĘDZY NIMI.

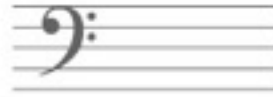

Klucze muzyczne

Sama pięciolinia nie wystarczy do tego, żeby dana linia lub pole między liniami wyznaczały określony dźwięk.

klucz wiolinowy

klucz basowy

Do tego celu używane są klucze, najczęściej wiolinowy (do zapisywania dźwięków wyższych) i basowy (do zapisywania dźwięków niższych).

Klucz wiolinowy jest nazywanym kluczem G. Linia, od której się zaczyna wyznacza dźwięk G.

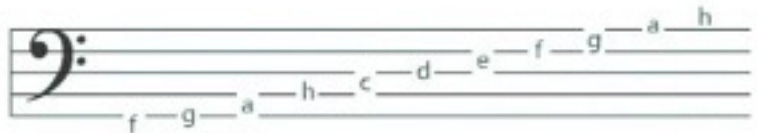

klucz wiolinowy nuta G

Klucz basowy jest zwany kluczem F, gdyż linia, na której się zaczyna i dwie kropki po prawej stronie klucza, wyznaczają dźwięk F.

klucz basowy F

W kluczu **wiolinowym**, który wyznacza nutę G na drugiej linii, dźwięki powyżej tej linii to kolejno:

A oto dźwięki poniżej nuty G. Niższe dźwięki zapisuje się na liniach dodanych dolnych (od nuty C - piątej na obrazku).

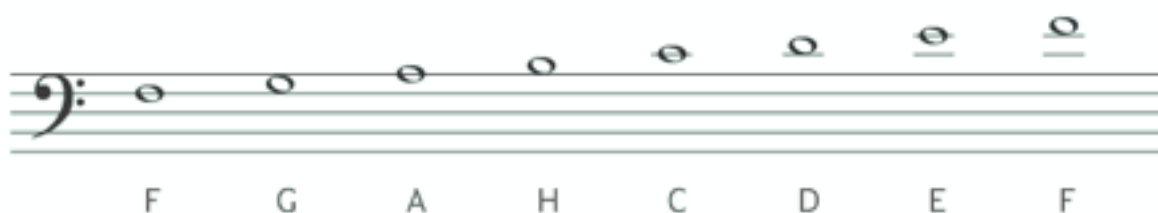
W kluczu **basowym**, który wyznacza nutę F na czwartej linii, dźwięki powyżej i poniżej tej linii to kolejno:

Wpisując dźwięki od linii F w dół, będą to:

W kluczu basowym również używamy linii dodanych, by wpisać dźwięki, które nie mieszczą się na pięciolini. Wyższe dźwięki zapisuje się na liniach dodanych górnych.

Podobnie jak w kluczu wiolinowym, niższe dźwięki zapisuje się na liniach dodanych dolnych.

Nazwy nut a oktawy i rejestr

Nazwy nut powtarzają się na różnych wysokościach. Widać to na przykładzie nuty C.

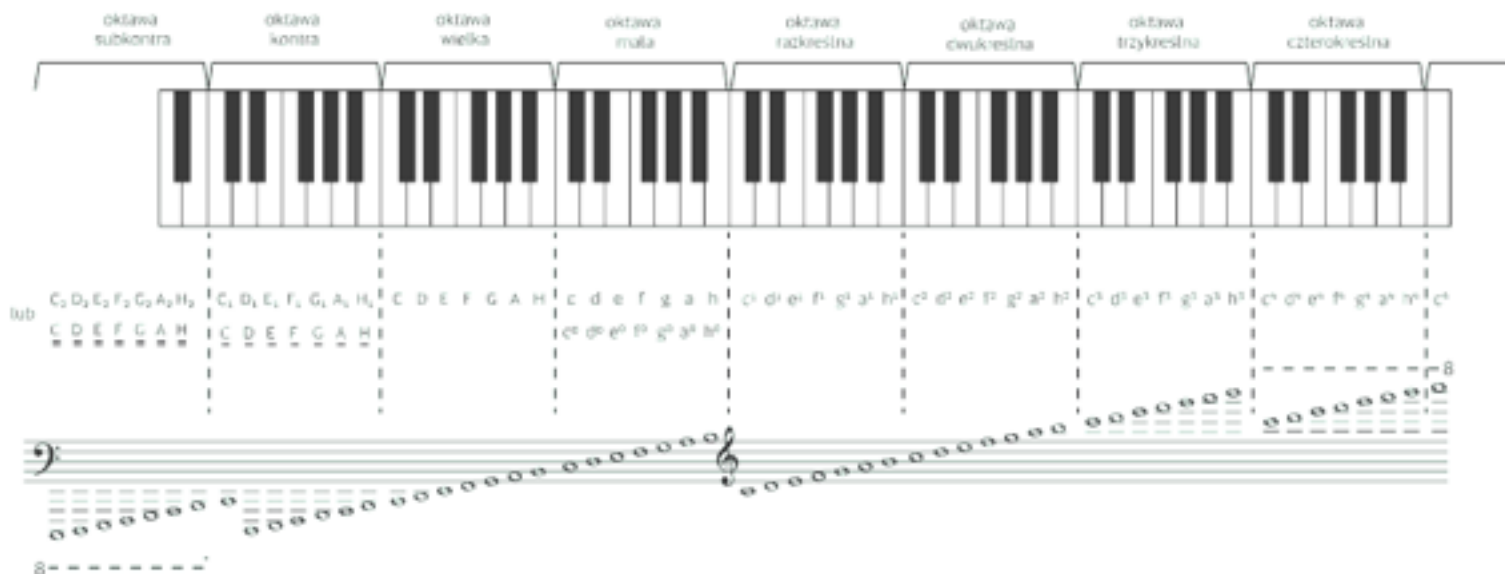

Odległości między dwoma dźwiękami o tej samej nazwie nosi nazwę oktawy.

Oktaw jest dziewięć, od najniższej do najwyższej nazywają się: subkontra, kontra, wielka, mała, razkreślna, dwukreślna, trzykreślna, czterokreślna, pięciokreślna.

Do nazwy dźwięków dodaje się informację, do której oktawy należą.

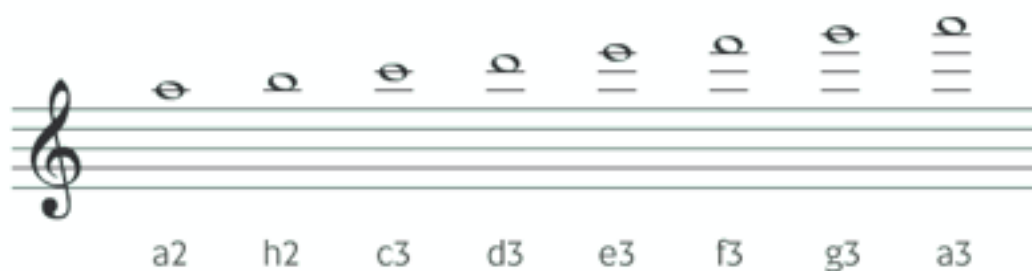
Umieszczenie tych siedmiu podstawowych dźwięków w różnych oktawach widać na klawiaturze fortepianu poniżej.

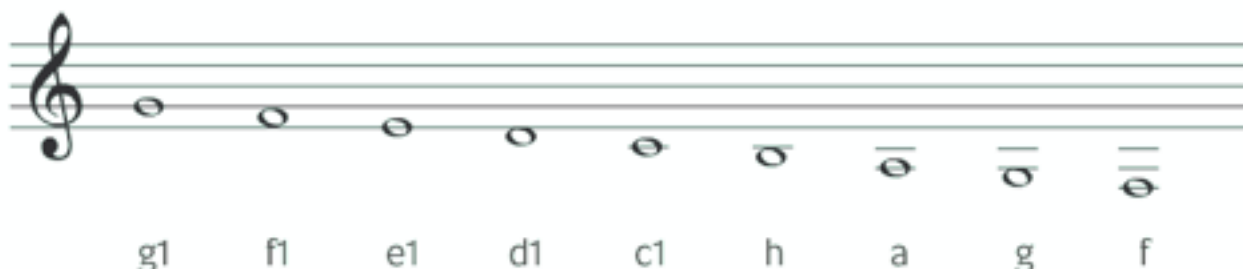
Te dźwięki należą do oktawy **razkreślniej** i **dwukreślniej** (nazwy dźwięków w tych oktavach zapisujemy małą literą i cyfrą odpowiadającą danej oktawie - razkreślna -1, dwukreślna -2)

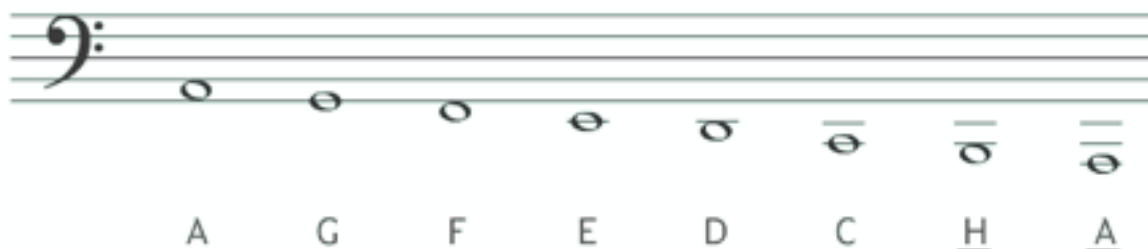
Nuty leżące na liniach dodanych górnych należą do oktawy **dwukreślniej** i **trzykreślniej**.

Te dźwięki należą do oktawy **razkreślnej** i **małej** (dźwięki oktawy małej zapisujemy małą literą bez dodatkowych oznaczeń).

Poniższe dźwięki należą do oktawy **wielkiej** (nuty zapisane są wielkimi literami) i **kontra** (wielkie litery z jednym podkreśleniem).

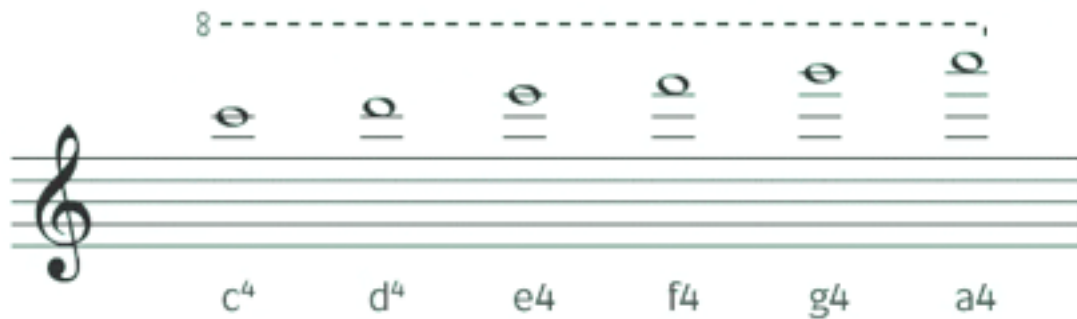
Do zapisu dźwięków z oktawy subkontra stosuje się znaki, które informują, że nuty brzmią o oktawę niżej. To klucz basowy z dodaną pod nim cyfrą osiem (ułatwia to zapis i nie trzeba odczytywać kolejnych dodanych dolnych linii):

i przenośnik oktawowy:

Przenośnik oktawowy stosuje się również w bardzo wysokim rejestrze.

Większość materiału i obrazków zaczerpnięto z portalu Muzykoteka szkolna.